Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0152

Naujas Kinijos įstatymas dėl etninės vienybės bei pažangos ir suintensyvėjęs etninių tapatybių slopinimas

2026 m. balandžio 30 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl naujo Kinijos įstatymo dėl etninės vienybės bei pažangos ir suintensyvėjusio etninių tapatybių slopinimo (2026/2703(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 150 straipsnio 5 dalį ir 136 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi tautinės arba etninės, kultūrinės, religinės ir kalbinės mažumų tapatybės apsauga įtvirtinta tarptautinėje paprotinėje teisėje, kaip nurodyta JT deklaracijoje dėl tautinėms arba etninėms, religinėms arba kalbinėms mažumoms priklausančių asmenų teisių; kadangi visos valstybės privalo laikytis šių standartų;

B. kadangi 2026 m. kovo 12 d. Kinijos nacionalinis liaudies kongresas priėmė Etninės vienybės ir pažangos skatinimo įstatymą, kuriuo toliau integruojama valstybinė ideologija ir teikiama pirmenybė mandarinams švietimo, visuomeninio gyvenimo ir žiniasklaidos srityse, taip pat stiprinamos institucinės represijos ir etninių mažumų tapatybių asimiliacija, įskaitant tibetiečius, hujus, uigūrus, mandžiūrus ir mongolus; kadangi šis įstatymas labai skiriasi nuo 1984 m. Kinijos regioninės etninės autonomijos įstatymo;

C. kadangi įstatymo ekstrateritorinė aprėptis leidžia patraukti baudžiamojon atsakomybėn asmenis užsienyje, kurie, kaip manoma, kenkia Kinijos „etninei vienybei“;

D. kadangi blogėjanti Kinijos žmogaus teisių padėtis apsunkino Kinijos santykius su ES; kadangi pagarba žmogaus teisėms, demokratijai ir teisinei valstybei turėtų būti ES santykių su Kinija pagrindas;

1. griežtai smerkia Kinijos vykdomą represinę asimiliacijos politiką ir su ja susijusius visuotinių žmogaus teisių pažeidimus, be kita ko, Tibete, Sindziange ir Vidinėje Mongolijoje;

2. reiškia didelį susirūpinimą dėl priimto Etninės vienybės ir pažangos skatinimo įstatymo, kuriuo atvirai skatinama asimiliacijos politika ir ribojamos įvairių grupių kultūrinės, religinės ir kalbinės laisvės Kinijoje ir už jos ribų;

3. primygtinai ragina Kiniją panaikinti šį įstatymą ir taip laikytis savo įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę dėl nediskriminavimo ir etninių bei religinių mažumų apsaugos ir skatinimo;

4. ragina Tarybą pradėti taikyti ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą pareigūnams ir subjektams, atsakingiems už šio įstatymo rengimą ir įgyvendinimą;

5. apgailestauja dėl įstatymo ekstrateritorinių nuostatų, kurios pateisina tarpvalstybines represijas; primygtinai ragina visas ES valstybes nares sustabdyti ekstradicijos sutarčių su Kinija galiojimą, kad ES gyvenantys persekiojami asmenys būtų apsaugoti nuo tarpvalstybinių represijų pagal šį įstatymą rizikos;

6. griežtai atmeta Kinijos valdžios institucijų bandymus kištis į Tibeto budistų dvasinių lyderių pripažinimą ir švietimą; pabrėžia, kad Dalai Lamos įpėdinystė yra visiškai religinis klausimas, kuris turi būti sprendžiamas išskirtinai pagal Tibeto budistų tradicijas;

7. ragina nedelsiant paleisti Kinijos politinius kalinius, įskaitant Choktrulą Dorje Ten Rinpoche, Paldeną Yeshi, Sacharovo premijos laureatą Ilhamą Tohti, 11-ąjį Pančen Lamą Gedhuną Choekyi Nyimą ir Mongolijos aktyvistą Hadą; ragina Europos išorės veiksmų tarnybą, Komisiją ir valstybes nares toliau kelti šiuos klausimus Kinijai;

8. ragina JT vyriausiąjį žmogaus teisių komisarą paskelbti atnaujintą pranešimą apie padėtį Kinijoje, kuriame būtų konkrečiai nagrinėjamas 2026 m. įstatymas;

9. mano, kad šio įstatymo priėmimas ir vykdymo užtikrinimas turės rimtų pasekmių ES ir Kinijos santykiams;

10. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją valstybėms narėms ir kitoms ES institucijoms, Kinijos vyriausybei, JT ir Centrinei Tibeto administracijai.